

**M. Magda-Nawrocka, J. Orlicki, J.
Lewczuk, M. Lewczuk, P. Osypiński**

**Ciepielów, st. 7, gm. Nowa Sól, woj.
zielonogórskie, AZP 66-16/87**

Informator Archeologiczny : badania 29, 51-52

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

EPOKA ŻELAZA

WCZESNA EPOKA ŻELAZA

Brodziszewo, st. 35, gm. Szamotuły, woj. poznańskie — patrz: środkowa i późna epoka brązu

**Bryszki, st. 3
gm. Rozprza, woj. piotrkowskie
AZP 77-53/3**

**Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Piotrkowie Trybunalskim**

Badania prowadził mgr Mirosław Szukała. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Piotrkowie Trybunalskim. Drugi sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne kultury pomorskiej, wczesny okres lateński.

Stanowisko jest zagrożone zabudową i eksploatacją żwiru. W 1995 r. przebadano 238 m², odkrywając 7 grobów, w tym 6 w obstawach kamiennych (łącznie liczba grobów wynosi 12). Grób nr 10 nie posiadał popielnicy, kości wsypano do wnętrza komory grobowej; grób nr 8 nie zawierał kości (grób symboliczny?); pozostałe zawierały popielnice przykryte misami odwróconymi do góry dnem. Wyposażenie grobu nr 7 było stosunkowo bogate: zniszczone paciorki szklane, zniszczone wyroby z brązu, m.in. szpila z labędzią szyjką i tarczową główką. W grobie nr 8 (symbolicznym?) znaleziono uszkodzony wisiorek gruszkowaty z brązu. Większość grobów nie zawierała dodatkowego wyposażenia. Konstrukcja obstaw kamiennych była zróżnicowana, typowa dla kultury pomorskiej.

Prócz grobów odkryto jamę osadniczą o niejasnej funkcji, być może związaną chronologicznie z wczesnymi fazami kultury przeworskiej.

Chelmża, st. 20 i 28, gm. loco, woj. toruńskie — patrz: wczesne średniowiecze

**Ciepielów, st. 7
gm. Nowa Sól, woj. zielonogór-
skie
AZP 66-16/87**

**Muzeum Archeologiczne Środkowego
Nadodrza w Świdnicy k. Zielonej Góry**

Badania prowadzili M. Magda-Nawrocka (autorka sprawozdania), J. Orlicki, J. Lewczuk przy współpracy M. Lewczuk i F. Osypińskiego

(studenta). Finansowane przez Dyрекcję Okręgową Dróg Publicznych w Zielonej Górze. Osada kultury pomorskiej.

Stanowisko usytuowane jest na piaszczystej lasze otoczonej podmokłymi łąkami, w odległości ok. 1300 m na południowy wschód od Ciepłowa, w bezpośrednim sąsiedztwie bezmiennego cieku. Wykop o powierzchni 6 arów założono na kulminacji cypla, pomiędzy rowem melioracyjnym a młodym lasem sosnowym.

Odsłonięto 161 obiektów o różnym charakterze. Przynajmniej 2 z nich są relikdami zabudowy mieszkalnej: chaty i szałas. Poza nimi wyróżniono obiekty o charakterze gospodarczym i produkcyjnym: jamy zasobowe i obiekty prawdopodobnie związane z procesem wytopu żelaza z rudy darniowej. Na pozostałą część odsłoniętych obiektów składają się dołki posłupowe, występujące pojedynczo lub w skupiskach, oraz spągi płytkich jam o nieustalonej funkcji.

Nie uchwycono warstwy kulturowej, zniszczonej zapewne przez głęboką orkę. Nie udało się również ustalić zasięgu osady.

Ogółem pozyskano 1775 ułamków ceramiki naczyniowej, z czego 590 fragm. pochodzi z warstwy ornej, a pozostałe z obiektów. Około 50% pozyskanego materiału ceramicznego nie nadawało się do analizy ze względu na zły stan zachowania. Z pozostałej części wydzielono: 115 fragm. wylewów, 767 fragm. brzuśców, 23 fragm. den oraz 5 fragm. pochodzących z talerzy krążkowych. Udało się częściowo zrekonstruować tylko naczynie zasobowe i niewielki kubek.

Ze względu na rodzaj opracowania powierzchni naczyń wydzielono: 355 fragm. o powierzchni gładzonej i 710 fragm. o powierzchni chropowatej. Cechą charakterystyczną ceramiki jest ubogie zdobnictwo (11 fragm.), reprezentowane przez listwy plastyczne zdobione odciskami palcowymi, pionowe lub poziome linie ryte i w jednym przypadku prawdopodobny odcisk radełka.

Poza ceramiką naczyniową wydobyto: fragm. glinianego ciężarka tkackiego, 2 przęśliki gliniane i fragm. podkładki kamiennej.

Na podstawie analizy pozyskanego materiału ceramicznego osadę można wstępnie datować na lata 450-350 p. n. e. i wiązać z kulturą pomorską.

Długoszyn, st. 3, gm. Sulęcín, woj. gorzowskie — patrz: środkowa i późna epoka brązu

Gorszewice, st. 1
gm. Kaźmierz, woj. poznańskie
AZP 50-24/32

Muzeum Archeologiczne w Poznaniu

Badania prowadzili mgr Urszula Narożna-Szamałek (Muzeum Archeologiczne w Poznaniu) i dr Krzysztof Szamałek (Instytut Archeologii i Etnologii PAN). Finansowane przez Muzeum Archeologiczne w Poznaniu i Urząd Gminy w Kaźmierzu. Ósmy sezon badań. Cmentarzysko ludności kultury łużyckiej z okresu halsztackiego oraz osada z okresu wpływów rzymskich.

Tegoroczne badania objęły centralną i północną część stanowiska. Celem ich było dalsze rozpoznanie stanu zachowania cmentarzyska i charakterystycznych cech obrządku pogrzebowego. Odkryto dalszych 9 grobów (groby 57-65). Wszystkie pochodzą z okresu halsztackiego, są w mniejszym lub większym stopniu zniszczone, lecz mimo to dostarczyły interesujących cech określających obrządek pogrzebowy. Zalegały na poziomie stropu glin morenowych, pod warstwą akumulacyjno-próchniczą o miąższości 25-30 cm. Lepiej zachowany grób 58 miał ściany wyłożone podwójną warstwą kamieni polnych, tworzących skrzynię o wymiarach 1 x 1,1 m i głębokości 31 cm. Przepalone szczątki zmarłych znajdowały się w popielnicach bądź tworzyły małe skupiska poza nimi. Funkcję popielnic pełniły